

Η απροκάλυπτη φιλοκυβερνητική στάση στον τρόπο κάλυψης των γεγονότων από το Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων τον τελευταίο καιρό,έχει δημιουργήσει πλήθος αντιδράσεων από μέρος του δημοσιογραφικού κόσμου,των εμπλεκομένων συνεργατών του,αλλά και συλλογικοτήτων του εργατικού κινήματος,

Με αφορμή την παραποίηση – αλλοίωση της μετάφρασης στο τηλεγράφημα από την επίσκεψη Μέρκελ στην Ελλάδα, η δημοσιογράφος Φαίη Καραβίτη με επιστολή που έστειλε προς τον πρόεδρο ΑΠΕ – ΜΠΕ,αλλά και στην ΕΣΗΕΑ,κάνει λόγο για λογοκρισία και παραποίηση της μετάφρασης,αλλά και για συνεχείς παρεμβάσεις του προϊσταμένου της,περί δυσαρέσκειας της κυβέρνησης από την δουλειά της,καθώς και για έγγραφη απειλή,επειδή αρνήθηκε να μεταδώσει ψευδή είδηση.

Ανακοίνωση για το θέμα αυτό αλλά και τον τρόπο με τον οποίο το ΑΠΕ – ΜΠΕ κάλυψε την απεργία – συγκέντρωση των εμποροϋπαλλήλων στην Ερμού,(Δείτε το ρεπορτάζ της **Παντιέρας** εδώ) εξέδωσε ο Σύλλογος Μεταφραστών –Επιμελητών Διορθωτών

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Χαλκευμένες μεταφράσεις και δημοσιογραφία… για πρόβατα

Σε ένα καθεστώς όπως το σημερινό, ο «ελληνικός εθνικός δημοσιογραφικός οργανισμός ειδήσεων», το ενοποιημένο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ), είναι λογικό κι επόμενο να πηγαίνει ασορτί με το ποιόν της κεντρικής, θεσμικής και εξωθεσμικής, εξουσίας στη χώρα. Τα κατορθώματα του ΑΠΕ-ΜΠΕ τις τελευταίες ημέρες είναι ήδη γνωστά και αξίζουν σημαίνουσα θέση στην ιστορία της φτηνής προπαγάνδας: Την Παρασκευή 11/4, ημέρα επίσκεψης της Γερμανίδας καγκελαρίου στην Αθήνα, οι ιθύνοντες του ΑΠΕ-ΜΠΕ θεώρησαν σκόπιμο να «διορθώσουν» δικό τους τηλεγράφημα-μετάφραση ανακοίνωσης της γερμανικής καγκελαρίας, μόνο και μόνο για να μετατρέψουν την αρχική διατύπωση «μέτρα λιτότητας της Ελλάδας» σε «πορεία εξυγείανσης [sic] στην Ελλάδα»· δύο εικοσιτετράωρα αργότερα, την Κυριακή 13/4, ημέρα απεργίας στον κλάδο του εμπορίου και απεργιακής συγκέντρωσης στην οδό Ερμού στην Αθήνα ενάντια στην κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, οι ίδιοι φωστήρες-ποιμένες κάλυψαν «αντικειμενικά» και «απροκατάληπτα» τα απεργιακά δρώμενα (δηλαδή μια μεγάλη και πολύωρη συγκέντρωση σωματείων και

συλλογικοτήτων, που δέχτηκε βάρβαρη επίθεση με χημικά από την αστυνομία, σε ώρα αιχμής μάλιστα), ενημερώνοντας όλα τα ΜΜΕ –και κατ' επέκταση όλο τον πληθυσμό– της χώρας ότι «άνοιξαν, με την παρέμβαση της αστυνομίας, όσα μαγαζιά, χαμηλά στην Ερμού, είχαν κλείσει νωρίτερα υπό το φόβο των επεισοδίων από ομάδες "γνωστών-αγνώστων", οι οποίοι δημιούργησαν φραστικά επεισόδια με πολίτες» (δείτε εδώ σχετική ανακοίνωση-καταγγελία του Συλλόγου Υπαλλήλων Βιβλίου-Χάρτου Αττικής).

Πέρα από την αυθόρμητη οργή που προκαλούν σε κάθε σκεπτόμενο άνθρωπο τέτοιες χυδαίες χαλκεύσεις της ειδησεογραφίας, και συνεπώς της ίδιας της πραγματικότητας, από μια κρατικά ελεγχόμενη δημοσιογραφική Α.Ε., έχει σημασία να σταθεί κανείς και λίγο πιο ψύχραιμα μπροστά στο φαινόμενο, από τη σκοπιά του εργαζόμενου που βλέπει την πρακτική του, τη δουλειά του ή ακόμα και την τέχνη του να θίγονται από θλιβερούς κοντυλοφόρους, που βρέθηκαν αίφνης με εξουσία μιντιακού πυλωρού στα χέρια τους. Και αν για την αισχρή παραποίηση στην κάλυψη μιας ημέρας απεργίας αρμόδια πρωτίστως να εκφραστούν είναι, εκτός από τους θιγόμενους απεργούς, τα σωματεία και οι συλλογικότητες του Τύπου και των ΜΜΕ, στον δικό μας Σύλλογο αναλογεί απολύτως ένα σχόλιο για την αισχρή παραποίηση μιας μετάφρασης και, κυρίως, για τη δικαιολόγηση αυτής της παραποίησης από τους ίδιους τους χαλκευτές. Ιδού λοιπόν πώς εξήγησε το ΑΠΕ-ΜΠΕ γιατί και πώς προέβη στη διόρθωση της μετάφρασης της γερμανικής ανακοίνωσης στις 11/4 (διατηρούμε όλες τις ανορθογραφίες του πρωτοτύπου, το οποίο αντιγράφουμε από εδώ):

Ορισμένα μέσα θέλησαν να εκμεταλλευτούν τη διόρθωση ενός τηλεγραφήματος που μεταδόθηκε από το ΑΠΕ- ΜΠΕ την Παρασκευή υπό τον τίτλο «Γερμανία: Μήνυμα στήριξης της Γερμανικής κυβέρνησης φέρνει στην Αθήνα η Αγ. Μέρκελ, αναφέρεται σε ανακοίνωση της Καγκελαρίας».

Στο πρώτο τηλεγράφημα αναφερόταν: «Μήνυμα ότι η γερμανική κυβέρνηση θα συνεχίσει να στηρίζει τα επιτυχή μέτρα λιτότητας της Ελλάδας μεταφέρει η καγκελάριος Άγγελα Μέρκελ στην Αθήνα…».

Στη διόρθωση το τηλεγράφημα είχε ως εξής: «Μήνυμα ότι η γερμανική κυβέρνηση θα συνεχίσει να στηρίζει την πορεία εξυγείανσης στην Ελλάδα μεταφέρει η καγκελάριος Αγγελα Μέρκελ στην Αθήνα…».

Είναι εμφανές ότι τα «επιτυχή μέτρα λιτότητας» είχαν αντικατασταθεί από το «πορεία εξυγείανσης».

Η επίμαχη λέξη είναι «sparkurs». Όπως μας διαβεβαίωσε πλειάδα μεταφραστών και γερμανομαθών, προέρχεται από το ρήμα sparen (αποταμιεύω, εξοικονομώ, φείδομαι) και το ουσιαστικό kurs (πορεία, ρότα, πρόγραμμα). Η αυστηρή του μετάφραση στα ελληνικά είναι «πορεία αποταμίευσης-εξοικονόμησης». Ελαστικά το μεταφράζει κανείς «πρόγραμμα-πορεία-οδικό χάρτη συνετής διαχείρισης, αποταμίευσης, εξυγίανσης, συνετό κουμάντο», αλλά πάντως, όχι «λιτότητα».

Είναι σαφές ότι επρόκειτο περί ενός λάθους στη μετάφραση που το ΑΠΕ- ΜΠΕ όφειλε να διορθώσει. Τα υπόλοιπα, ανήκουν στη σφαίρα της μυθοπλασίας.

Τέτοιο μνημείο αμορφωσιάς και παραβίασης κάθε έννοιας μεταφραστικής μεθοδολογίας και δεοντολογίας είχαμε πολύ καιρό να δούμε από τόσο περίβλεπτη και πανίσχυρη πηγή, και το δηλώνουμε αυτό εν πλήρη γνώσει ότι ζούμε σε μια χώρα όπου ο κάθε σκιτζής μπορεί να παριστάνει τον επισημότερο κήνσορα των τεχνών, των επιστημών και των δημόσιων ηθών και να μας προκαλεί εγκεφαλικά επεισόδια με τις τοποθετήσεις του. Όμως το ΑΠΕ-ΜΠΕ διεκδικεί εν προκειμένω δάφνες πλήρους κρετινισμού. Ας προσπεράσουμε τον τύπο «εξυγείανση» του τηλεγραφήματος, ο οποίος επαναλαμβάνεται πολλάκις στη δικαιολόγηση και εναλλάσσεται αμέριμνα με τον σωστό τύπο «εξυγίανση»: ας το θεωρήσουμε αυτό μία ακόμα περίπτωση ανύπαρκτης γλωσσικής επιμέλειας σε ένα δημοσιογραφικό κείμενο, από τις μυριάδες που κατακλύζουν πλέον τις διαδικτυακές (κυρίως) «ενημερωτικές» γαλέρες, στο επίπεδο των οποίων αμέσως ξεπέφτει το «εθνικό» μας ειδησεογραφικό πρακτορείο. Ας προσπεράσουμε ακόμα και τη γραφή γερμανικών ουσιαστικών με πεζό αρχικό («sparkurs», «kurs»), ένδειξη άγνοιας έστω και στοιχειωδών γερμανικών. Ας πάμε στα αμιγώς μεταφραστικά θέματα, δεχόμενοι χάριν της συζήτησης ότι ακόμα και ανορθόγραφοι στα ελληνικά, ακόμα και αστοιχείωτοι σε μια ξένη γλώσσα μπορούν να εκφέρουν άποψη για τη μετάφραση όρων αυτής της γλώσσας στα ελληνικά. Τι βλέπουμε λοιπόν εδώ;

Με την πιο μπακάλικη μεθοδολογία που μπορούμε να φανταστούμε, το ΑΠΕ-ΜΠΕ εντοπίζει την «επίμαχη» γερμανική λέξη *Sparkurs* (προφανώς από τις πρώτες φράσεις αυτής της ανακοίνωσης της γερμανικής καγκελαρίας) και, αφού καταστρατηγεί κάθε έννοια μεταφραστικής δεοντολογίας, επικαλούμενο μια ανώνυμη «πλειάδα μεταφραστών και γερμανομαθών», χωρίς ίχνος ελέγξιμης πηγής, χωρίζει τον όρο στα συνθετικά του, τα μεταφράζει ελεύθερα και ενώνει ξανά τις μεταφράσεις των συνθετικών ώστε να αποδώσει στα ελληνικά τον πλήρη όρο: *sparen* + *Kurs* = «εξοικονομώ» + «πορεία», μας συνιστούν, κατά το ΑΠΕ-ΜΠΕ, 29 κατασκευαστές πλυντηρίων, τους οποίους ελπίζουμε ότι κανείς συνάδελφος δεν θα συμβουλευτεί ποτέ στη δουλειά του. Αν δεν βιάζονταν τόσο να θέσουν σε εφαρμογή το πρόγραμμα ιδεολογικής πλύσης της κυβερνητικής προπαγάνδας, οι

«ειδήμονες» αυτοί θα αρκούνταν σε μερικές δημόσιες πηγές, από εκείνες που κάθε μεταφραστής χρησιμοποιεί τακτικότατα (λ.χ., τη βάση της IATE ή το λεξικό PONS, ή ακόμα ακόμα κι αυτή την άμοιρη και άβουλη μηχανική μετάφραση της Google), και θα απέδιδαν μια λεξούλα της καθημερινής γερμανόφωνης ειδησεογραφίας έτσι όπως την ξέρει όλος ο κόσμος, στη θεωρία και στην πράξη (δηλαδή στο πετσί του): «πολιτική λιτότητας» ή «πρόγραμμα λιτότητας».

Από την πλευρά μας, δεν έχουμε παρά δύο μόνο μεταφραστικές αντιπροτάσεις στους γλωσσοβοσκούς του ΑΠΕ-ΜΠΕ, με το υπεράνω ύφος εκατό οσφυοκαμπτών μαζί και τις μεθοδεύσεις των διαφόρων Μπαλτάκων, Φαήλων και Μουρούτηδων, που ηγούνται της νέας κρατικής ιντελιγκέντσιας. Αφού η «λιτότητα» δεν τους φαίνεται αρκετά *successful* και την «εξυγίανση» δεν ξέρουν να τη γράφουν σωστά, προτιμότερο θα ήταν να επιλέξουν μια ωραιότατη «ρότα συνετού κουμάντου», που ταιριάζει γάντι με τον ψευτομάγκικο και λαϊκιστικό λόγο της κρατούσας ακροδεξιάς κυβέρνησης. Αν πάλι δεν ήθελαν να μπλέξουν καθόλου με αυτό τον μπελά της μετάφρασης, θα μπορούσαν οι άνθρωποι να επικαλεστούν νοσταλγικά το παρελθόν των σούπερ-μάρκετ και να μιλήσουν, απλά και σταράτα, για «πορεία HELLAS-SPAR». Ας τους αφήσουμε να τα αναλογιστούν αυτά και παράλληλα να αναρωτηθούν, κάπως πιο σοβαρά και μαζί με όλους τους όμοιούς τους, πώς στην ευχή προέκυψαν αυτές τις μέρες «Διαμαρτυρίες ενάντια στην *πορεία εξυγίανσης* της Ιταλίας – Δεκάδες τραυματίες στη Ρώμη». Τι περίεργος που είναι τελικά ο πραγματικός κόσμος…